

Анонимизиран текст

Превод

C-279/19 - 1

Дело C-279/19

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

3 април 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Court of Appeal (Обединеното кралство)

Дата на акта за преюдициално запитване:

19 март 2019 г.

Жалбоподател:

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

Ответник:

WR

Вторник, 19 март 2019 г.

COURT OF APPEAL (Апелативен съд)

[...]

МЕЖДУ

COMMISSIONERS FOR HER MAJESTY'S REVENUE AND CUSTOMS
(Данъчна и митническа администрация),

[...]

жалбоподател

[...] и

WR,

ответник

по жалбата на жалбоподателя

и след изслушване на адвокатите на жалбоподателя и на ответника,

ОПРЕДЕЛИ:

1. Отхвърля жалбата на жалбоподателя срещу решението на Upper Tribunal във връзка с наложената на ответника глоба съгласно приложение 41 към Закона за финансите от 2008 г.
2. Спира делото по жалбата на жалбоподателя срещу решението на Upper Tribunal във връзка с акт за определяне на акцизно задължение, издаден на жалбоподателя съгласно правило 13, параграфи 1 и 2 от Наредбата за акцизните стоки (държане, движение и освобождаване за потребление) от 2010 г., до произнасянето на Съда на Европейския съюз по преюдициалното запитване, съдържащо се в приложение към това определение.
3. [...]

[...]

COURT OF APPEAL

[...]

CIVIL DIVISION (ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ)

По жалба чрез Upper Tribunal

(TAX AND CHANCERY CHAMBER) (СЪСТАВ ПО ДАНЪЧНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА)

МЕЖДУ

COMMISSIONERS FOR HM REVENUE & CUSTOMS

жалбоподател

и

WR

ОТВЕТНИК

**ПРЕЮДИЦИАЛНО ЗАПИТВАНЕ НА ОСНОВАНИЕ
ЧЛЕН 267 ОТ ДОГОВОРА ЗА ФУНКЦИОНИРАНЕТО
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

Преюдициални въпроси

1. Отговорно ли е лицето (Л), което е във фактическо държане на акцизни стоки в момента, когато акцизът върху тези стоки става дължим в държава членка Б, за плащането на това акцизно задължение съгласно член 33, параграф 3 от Директива 2008/118/ЕО (наричана по-нататък „Директивата“) при обстоятелства, когато това лице:
 - а) няма правен или стопански интерес от акцизните стоки;
 - б) е превозвало акцизните стоки срещу заплащане от името на други лица между държава членка А и държава членка Б; и
 - в) е знаело, че стоките, които държи, са акцизни, но не е знаело и не е имало причина да подозира, че акцизът върху стоките е станал **[ориг. 2]** дължим в държава членка Б във или преди момента, когато е станал дължим?
2. Ще бъде ли различен отговорът на въпрос 1, ако Л не е знаело, че стоките, които държи, са акцизни стоки?

Въведение

3. В основата на това преюдициално запитване е производство по обжалване във връзка с акт за определяне на акцизно задължение, издаден на WR от HMRC. Релевантните факти са следните:
4. На 6 септември 2013 г. тежкотоварно превозно средство (наричано по-нататък „ТПС“), управлявано от WR, е спряно на източните докове в Дувър (Dover Easter Docks) от служители на United Kingdom Border Agency (Агенция за граничен контрол на Обединеното кралство, наричана по-нататък „УКБА“). ТПС е било натоварено с 26 палети бира. WR представя на служителите на УКБА товарителница, от която е видно, че за стоките е издаден електронен административен документ с посочен административен референтен код (наричан по-нататък „АРК“). В товарителницата е посочено също, че спедиторът е митнически склад в Германия, а получателят е Seabrook Warehousing Ltd, митнически склад в Обединеното кралство. Следователно документацията е била в съответствие със стоките, които са пътували под режим на отложено плащане на акциз.
5. Става ясно обаче, че АРК, посочен в товарителницата, вече е бил използван във връзка с предходна пратка бира до Seabrooks. Следователно, за разлика от посоченото в документацията, товарът не е бил под режим на отложено плащане на акциз. Затова когато стоките са пристигнали в Обединеното кралство, е възникнало акцизно задължение в Обединеното кралство.
6. HMRC издават на WR:
 - а) акт за определяне на акцизно задължение в размер на 22 779 GBP на основание правило 13, параграфи 1 и 2 от Наредбата за акцизните стоки (държане, движение и освобождаване за потребление) от 2010 г.,
 - б) глоба в размер на 4 897,48 GBP съгласно приложение 41 към Закона за финансите от 2008 г. [ориг. 3]
7. WR обжалва акта за определяне на акцизно задължение (и глобата) пред First-tier Tribunal (Tax Chamber) (първоинстанционен съд, данъчен състав) (наричан по-нататък „ФТТ“).

ФТТ

8. ФТТ прави следните фактически констатации:
 - а) WR е опитен шофьор на камион, който е бил нает на работа от транспортна компания през периода 2009-2013 г. и се счита за самостоятелно зает от 2013 г. насам (регистриран като такъв пред данъчните органи едва през 2015 г.). Плащано му е в брой без удържки (точка 43). В неуточнен момент през 2014 г. той се

съгласява да работи за предприятие, наричано „Kells“ срещу заплащане от 250 GBP на седмица при база от два до три дни работа, а ако е работил по-дълго, 350 — 360 GBP. Не е налице писмен договор и му е било плащано в брой лично или с пари, скрити на паркинга за камиони, откъдето той ги прибирал (точка 44).

- б) WR отивал до паркинга за камиони и вземал празно ремарке, което закарвал на охраняем паркинг за ремаркета в Кале и разменял срещу натоварено със стоки ремарке, което да закара в Обединеното кралство. Документацията за товара намирал в тръба отстрани в ремаркетото, оглеждал същата, която се състояла от товарителница и известие за доставка, за да установи характера на стоките, които превозва, и тяхното местоназначение (точка 45). В света на WR тези неформални договорености не се считат за необичайни, с шофьори на камиони, наемани на работа от време на време (независимо дали обстоятелствата оправдават това), на които се плаща в брой, без каквито и да било документи в подкрепа на тези договорености, и които не се интересуват от самоличността на лицата, които ги наемат на работа, оставяйки неизвестни за властите, що се отнася до HMRC (точка 63).
- в) На 6 септември 2013 г. WR взема пратка бира, предназначена за митнически склад: Seabrook, в Обединеното кралство. Следователно WR е знаел, че пратката се състои от акцизни стоки. При влизането си в Обединеното кралство той е спрял от служители на граничната полиция на Обединеното кралство. В представената от него товарителница има посочен APK (точк[и] 45-46). Служителите на граничната полиция на Обединеното кралство правят справка в системата за движение и контрол на акцизи (наричана по-нататък „EMCS“) и установяват, че APK [ориг. 4] се отнася до предишна пратка бира за същия митнически склад (точка 47). Служителите на граничната полиция изземват превозното средство и акцизните стоки. WR уведомява лицето, което му е указало да вземе стоките, „Des“, за случилото се и е прибран в Дувър. Платени са му седмичните пари и няма повече контакти с Des.
- г) WR не е бил съучастник в опит за незаконно внасяне на стоки. Той е контролиран от тези, които са уредили стоките да бъдат внесени контрабандно, и именно тези лица са имали фактически и правно контрол върху стоките към момента на изземването им. WR не е имал свой собствен интерес от стоките, той е бил заинтересуван само от това да изпълни указанията за тяхното събиране и доставка, и да получи скромно заплащане за тези свои услуги. Той не е и собственик на превозното средство. Самоличността на лицата, стоящи зад опита за незаконно внасяне

и съзнателно участвали в него, не може да бъде установена (точка 58);

- д) Единствената информация, която WR е имал, се намира в документацията, която той е взел при натоварването на стоките, и привидно тази документация е била в съответствие с движението на стоките, предмет на валидна договореност за отложено плащане на акциз. WR няма начин да провери дали АРК, посочен в товарителницата, е бил използван или не (точка 61). Нищо видимо в документите не му се е сторило подозрително, а и той няма достъп до EMCS (точка 62).
 - е) Вследствие на това WR следва да се разглежда като „невинно лице“ (точка 64);
 - ж) HMRC не е направила реален опит да открие кой е собственик на превозното средство или кой стои зад опитите за незаконно внасяне (точки 52 и 58).
9. FTT разглежда вътрешните източници, включително решението на Апелативния съд по дело *Taylor and Wood v R* [2013] EWCA Crim 1151, и прави следните изводи:
- а) „Невинно лице“, което фактически държи контрабандни стоки, не се счита за „лице, което държи“ тези стоки за целите на правило 13 (точка 38); **[ориг. 5]**
 - б) „Действителни или предполагаеми знания за фактическото държане от негова страна на контрабандни стоки могат да бъдат достатъчни, за да представляват „държане“ [...] и да изключат такова лице от положението на „невинно лице“ (точка 38);
 - в) WR е бил невинно лице, поради което не може да се счита, че той „държи“ стоките или че е лице „извършващо доставката“ за целите на правило 13 (точки 60—64);
 - г) „Налагането на отговорност на WR при обстоятелствата, които са установени, би повдигнало сериозни въпроси относно съвместимостта с целите на законодателството.“ (точки 60—64);
10. FTT дава на WR разрешение за обжалване и отменя акта за определяне на акцизно задължение (и глобата).
11. HMRC подава жалба срещу решението на FTT пред Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) (Въззивен съд (състав по данъчни и финансови дела). Жалбата не засяга фактическите констатации на FTT.

Upper Tribunal

12. На 8 декември 2017 г. Upper Tribunal отхвърля жалбата на HMRC, като приема следното в съответната част:

- а) *Фактическите констатации на FTT не са обжалвани, нито пък могат да се обжалват. Вследствие на това тази жалба се разглежда на базата на факта, че WR не е имал нито действителни, нито предполагаеми знания за опита за контрабанда. (точка 16)*
- б) *„Думите „доставка“ и „държане“, както са използвани в правило 13, са думи, които се съдържат в директивата (и в Директива 92/12, която я предхожда). Те представляват независими понятия от правото на ЕС, на които трябва да бъде предоставено значение, съответстващо на европейското право“ (точка 50)*
- в) *„Апелативният съд е потвърдил [по дело Taylor & Wood, и по дело Tatham], че лице, на което липсват действителни и предполагаеми знания, не „държи“ стоките за целите на правилата. С това се признава, че думите [ориг. 6] с широк смисъл допускат изключение за тези, които са „невинни лица“ (точка 51)*
- г) *Изключението за невинни лица ще защити от отговорност лицата, които нямат действителни или предполагаеми знания, че стоките, които лицето превозва, са стоки, за които се дължи акциз, но той не е платен (вж. точки 54—55).*
- д) *„Не приемаме, че е справедливо, пропорционално или разумно да се налага отговорност за заобикаляне на облагане с акциз на водачи на тежкотоварни превозни средства, за които е установено, че държат стоките в момента, в който е разкрито заобикалянето, но при които липсва каквото и да било участие в или знания за престъпната дейност; те не са наясно, че налозите не са били заобиколени по отношение на стоките, които превозват, и не може да се каже, че е трябвало да бъдат наясно. Да се налага отговорност на тези водачи просто защото държат стоките към момента на разкриване на измамата, но без да знаят какво се е случило или е планирано, не е нито справедливо, нито пропорционално.“ (точка 57)*
- е) *Налагането на отговорност на напълно невинни лица би било в противоречие с директивата и вътрешното законодателство (точка 58).*

13. HMRC обжалва решението на Upper Tribunal пред Апелативния съд.

The Court of Appeal

14. Апелативният съд прави извода, че въпросът дали шофьор на камион, който не е имал интерес от стоките и не е знаел или не е имал каквото и да било основание да счита, че акцизът за стоките е станал дължим, следва да носи отговорност съгласно директивата за плащането на акциза, не е *acte clair*, поради което той следва да бъде отправен до Съда на Европейския съюз по реда на преюдициалното производство. Вследствие на това производството по жалбата на HMRC срещу решението на Upper Tribunal, което потвърждава решението на FTT за отмяна на акта за определяне на акцизно задължение е спряно.
15. Court of Appeal отхвърля жалбата на HMRC срещу решението на Upper Tribunal по отношение на глобата, наложена по силата на приложение № 41 към Закона за финансите от 2008 г. [ориг. 7]
16. Мотивите на апелативния съд са изложени в решението му от 19 март 2019 г.

Вътрешното законодателство

17. Правило 13 от Наредбата за акцизните стоки (държане, движение и освобождаване за потребление) от 2010 г. гласи в релевантната си част:
 - 1) *Когато акцизни стоки, които вече са освободени за потребление в друга държава членка, се държат за търговски цели в Обединеното кралство, за да бъдат доставени или използвани в Обединеното кралство, моментът, в който възниква акцизното задължение по отношение на тези стоки, е когато те за първи път се държат за тези цели.*
 - 2) *В зависимост от случаите, посочени в параграф 1), лицето, отговорно за плащането на задължението, е лицето —*
 - (a) *което извършва доставката на стоките;*
 - (b) *което държи стоките, предназначени за доставка; или*
 - (c) *на което стоките се доставят.*

Приложимите разпоредби от правото на Съюза

18. Член 33 от Директива 2008/118/ЕО на Съвета, в релевантната си част, предвижда:
 1. *Без да се засягат разпоредбите на член 36, параграф 1, когато акцизни стоки, които вече са били освободени за потребление в една държава членка, се държат за търговски цели в друга*

държава членка, за да бъдат доставени или използвани в нея, те се облагат с акциз, който става дължим в тази друга държава членка.

За целите на настоящия член „държане за търговски цели“ означава държане на акцизна стока от лице, различно от частно лице, или от частно лице за цели, различни от собственото ползване, и транспортирани от него в съответствие с член 32.

2. Прилагат се условията за облагане и ставката на акциза, които са в сила на датата, на която акцизът става дължим в тази друга държава членка.
3. Лицето, отговорно за плащане на дължимия акциз, е, според посочените в параграф 1 случаи, лицето, извършващо **[ориг. 8]** доставката или лицето, което държи стоките, предназначени за доставка, или лицето, на което се доставят стоките в другата държава членка.

Практиката на националните съдилища

19. В точка 23 от решение *R v Tatham* [2014] EWCA Crim 226 Апелативният съд разглежда решение на съда по дело *R v Taylor and Wood* [2013] EWCA Crim 1151 и потвърждава, че *Taylor and Wood* поддържат позицията, че „куриер или лице, което има фактическото държане, което няма нито действителни, нито предполагаеми знания за стоките, или за дължимия по отношение на тях акциз, не може да се счита за „държател“. (курсивът е добавен)
20. В точка 39 от решение *Taylor and Wood* Апелативният съд приема, че:

„Поради същите мотиви, които вече са развити при тълкуването на правило 13, параграф 1 от правилата от [2001 г.], както текстът, така и целта на член 7, параграф 3 [предшестващ член 33 от директивата] категорично подкрепят извода, че лице, което има фактически и правен контрол над стоките към момента на възникване на акцизното задължение, следва да бъде отговорно за плащане на акциза. Този извод е още по-наложителен, когато лицето, което е във фактическо държане, не знае и няма основание да знае (скритото) естество на стоките, които се превозват като част от измамна дейност, в която той не участва. Да се търси отговорност от напълно невинни лица като *Heijboer* или *Yeardley*, а не от жалбоподателите, няма да способства за целите на директивата, нито пък за тези на правилата.“

Основните твърдения на страните

WR [Ориг. 9]

21. Ответникът твърди, че [този] подход на Upper Tribunal (и на Апелативния съд по дело *Tatham* и по дело *Taylor & Wood*) (т.е., че [тези], които нямат интерес от превозваните стоки и които не знаят — и нямат причина да считат — че акцизът за стоките е станал дължим, не следва да бъдат отговорни за плащането на дължимия за тези стоки акциз), е в съответствие със структурата и целта на директивата и с по-общите принципи на правото на ЕС (по-специално пропорционалност и справедливост).
22. Директивата има за цел да гарантира, че в цялата Общност съществува система, съгласно която акцизът се начислява и събира правилно, включително когато стоките се движат между държавите членки. Нищо в директивата обаче не показва, че налогът следва да се събира от онези, които нямат интерес от превозваните стоки и които не знаят (и нямат основание да считат), че акцизът за стоките е станал дължим. Такова тълкуване не би било подходящо и необходимо за гарантиране на преследваните от директивата цели и следователно би нарушило принципа на пропорционалност (вж. точка 13 от решение C-331/88, *Fedesa*). Освен това то би имало потенциала да предизвика хаос в търговията. То би означавало шофьор доставчик (например, работещ за DHL), който е събрал каса вино от точка А и я е доставил в точка Б, да бъде отговорен (просто защото е знаел или е трябвало да разбере от маркировките върху опаковката, че тя съдържа вино) за плащането на акциз (и да плати глоба), ако се окаже, че за тази каса не е платен акциз.
23. По-нататък, директивата съдържа специална разпоредба във връзка с „нередовности по време на движението“ на акцизни стоки. В частност член 38 предвижда налагане на отговорност за плащане на акциз вследствие на нередовност на „всяко лице, взело участие в нередовността“. Твърди се, че „участие“ тук трябва да се схваща като отнасящо се до някой, който е знаел или е трябвало да знае за нередовността, тъй като участието предполага някаква форма на съзнателно действие във връзка с „нередовността“. Такъв подход би бил в съответствие с този на СЕС по дела за данък по получени доставки, вж. решение C-439/04 *Kittel*/Белгия. Както FTT приема в точка 103 от решение *Williams v HMRC* [2015] UKFTT 0330 (TC), това предполага, че в случаите на лица, които нямат интерес от стоките, отговорност следва да се налага само на тези, които имат действително или предполагаемо знание, че участват в нередовност. [ориг. 10]

HMRC

24. HMRC посочва, че текстът на членове 8 и 33 от директивата са ясни [и че] „участие „или „извършване на доставката“ следва да се схващат в обичайния им смисъл.

25. Ако думите в членове 8 и 33 се разбират в обичайния им смисъл, предметът и целта на Директивата [са] постигнати, а именно да се гарантира: а) че отговорността е хармонизирана в целия ЕС по отношение на стоки, освободени за потребление, за които е било заобиколено плащането на акциз, и б) акцизът върху тези стоки е платен някъде.
26. В това отношение HMRC посочва, че ако националното законодателство изключва отговорността за стоки, държани или доставени от „невинни лица“, т.е. от лица, които държат или доставят акцизни стоки, за които не може да се докаже, че са имали действително или предполагаемо знание, че стоките се внасят контрабандно, заобикалянето на плащането на акциза би било улеснено. Това е така, защото тези, които са наети да превозват стоките, могат да бъдат наемани, без да знаят или без да са в състояние да идентифицират собственика на стоките или самоличността на лицата, участващи в контрабандната дейност.
27. Следователно единственият начин за постигане на предмета и целта на директивата е да се придаде на думите „държи“ и „извършва доставката“ техния обичаен смисъл.